

tør, til en Mand i Provinsen, gaar en 4, 5, 6 Provinsbyer igennem, sælges tilbage til den første Importør og begynder saa Rejsen igen. Men jeg kan nævne endnu værre Tilfælde: En Vare, der ligger her i Frihavnen, sælges af en Dansk til en Svensker og gaar saa gennem en 3, 4 Svenskere, naar over til Finland og undertiden til Rusland — det vil sige, Varen selv ligger stadig her —, sælges saa tilbage hertil, men har efter denne Rundrejse faaet sin Værdi 3—4-doblet —, og saa begynder den igen at blive Genstand for Kædehandel. Under saadanne Forhold maa jeg have Lov til at sige, at hvis en Forordning mod Kædehandel er uretfærdig, ved jeg ikke, hvad uretfærdigt er. Hvor megen Pris jeg end sætter paa Grosserer Køedt, maa jeg sige, at hele hans Kritik paa dette Omraade har gjort den danske Handelsstand altfor opørsk paa altfor mange Punkter, og jeg vil paastaa, at hvis Hr. Køedt ikke var optraadt saaledes, vilde maaske mange af de Mennesker, der har gjort sig skyldige i Overtrædelser af Bekendtgørelse af 1. Februar 1917 og af Kædehandelsbekendtgørelsen, have undladt det. De har fundet en Berettigelse dertil gennem hans Kritik, som de ikke burde have kunnet paabe- raabe sig.

Man har spurgt, hvorfor vi ikke har reguleret for fast Ejendom. Det Spørgsmaal er blevet rejst i et Blad, der hedder „København“, men som onde Tunger kalder „Fossische Zeitung“. Jeg maa dertil svare, at der bestaar en Regulering for fast Ejendom. Lejen holdes nede ved en Lovgivning, som efter mit Skøn er baade retfærdig og rigtig, og havde vi ikke haft den, vilde Ejendommenes Pris være steget paa samme Maade som andre Varers, og de vilde have været Genstand for Kædehandel som andre Varer. Saa længe Bolignøden er, som den er, vil jeg anse det for en Fejl at frigive de faste Ejendomme. En anden Ting er, at *Handelen* med faste Ejendomme er fri; den kan ikke reguleres paa samme Maade. Vilde man regulere den, skulde man have gjort det ved en Afgift, der hindrede den store Omsætning. Her har Regeringen begaaet en Fejl ved ikke i Tide at gennemføre en Omsætningsafgift. Havde vi haft en saadan siden 1914, vilde mange Gaardes Pris ikke være steget. Jeg tror ikke, der er mange københavnske Ejendomme, der er solgte paa Grund af Konjunkturerne; de koster sikkert ikke mere end 10—15 pCt. mere, end de kunde faas for i 1914, og det er en

Følge af Lovgivningen paa dette Omraade. Det havde været ønskeligt, om en hel Del Landejendomme ikke havde skiftet Hænder, for det er nu en Gang en Ulykke, at en dygtig og velstillet Bonde bliver splittet i en Prioritetsbestyrer og det, som Godsforvalter Berthelsen, Høng, kalder et Rentedyr i Stationsbyen, til hvilket den tidligere Ejer er blevet omformet. Men skal vi have en Omsætningsafgift paa faste Ejendomme, maa den ikke være tilbagevirkende. Jeg bebrejder Regeringen, at den vil gennemføre en Omsætningsafgift, som altsaa burde have været gennemført for længe siden, som en tilbagevirkende Afgift, og jeg vil her citere en Forfatter, som vore kære Socialdemokrater kender, nemlig Lassalle. Lassalle siger, at ingen Lov maa være tilbagevirkende, som kan træffe Individet gennem en af dettes Villieshandlinger. Individet skal vide, under hvilke Forhold det handler. Tilbagevirken krænker den menneskelige Frihed, siger Lassalle, fordi den vilkaarlig udvider Begrebet Ansvar og lægger et Ansvar, hvor man ikke bør have det. Nu var Lassalle ganske vist Socialdemokrat eller i hvert Fald Socialist — han var vel ikke saa demokratisk endda —, men jeg antager, at hans Navn har tilstrækkelig Vægt blandt de Herrer Socialdemokrater til, at de vil lægge sig disse Ord om Tilbagevirken paa Sinde, naar vi behandler Skattelovene.

Hvad Industrireguleringen angaar, har der, idet jeg gaar videre i Omtalen af vor Reguleringsvirksomhed, været store Vanskeligheder med Hensyn til Kalkulerne, idet de gennemgaende har været meget rigelig beregnede. Det kan endda gaa med Raamaterialerne, men Speserne, alle Udgifter til Forrentning, til Salg af Varerne, til Tabet ved Driftsindskrænkning og alle de 700 Udgifter, som disse Mennesker øjensynlig har, de er ansatte efter et Skøn, som er meget vidt. En af de morsomste Kalkuler, jeg har set, var en Kalkule over et meget lille Margarinekvantum: Arbejdslønnen var sat til 2 400 Kr. og Handelsomkostningerne til 10 000 Kr.! Selvfølgelig er det svært at lave en Kalkule, og jeg vil sige til de Menneskers Undskyldning, at det er de færreste, som i det hele taget kan lave en Kalkule. Jeg har ogsaa udenfor Kommissionen, i private Forhold, set, hvor svært Folk har ved at gøre sig en Ide om, hvor meget det koster at fremstille det, de selv fabrikerer; jeg har set, at selv store Industrifolk ikke har været klare derover. Om disse Kalkuler